

Planklagenævnet

**Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg**

Klagen er indgivet via klageportalen.

Algade 15, 3. Sal
9000 Aalborg
CVR 44633124
lysholtfaber.dk
sikkermail@lysholtfaber.dk

Louise Faber
Advokat (L) Ph.d.
lf@lysholtfaber.dk
Tlf. 22799535

Aalborg den 7/10-2024

Jr.nr. 10032

Klage udvidelse af Hornbæk Havn

Helsingør Kommunes vedtagelse af nyt plangrundlag m. miljørapport

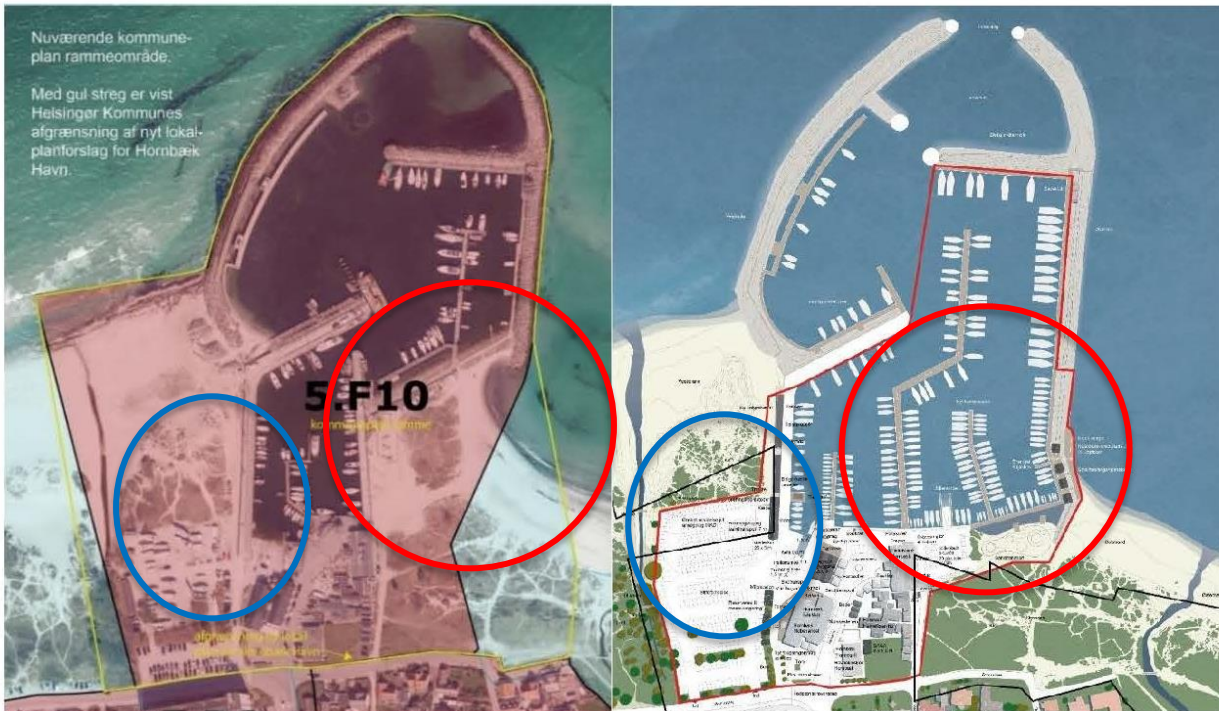
Hermed indgives en klage på vegne af **Foreningen Bæredygtigt Hornbæk sammen med en række ejendommejerere/beboere i naboejendommene.**

Klagen angår Helsingør Kommunes vedtagelse af **kommuneplantillæg nr. 25 (Bilag 1)** og **lokalplan nr. 5.54 (Bilag 2)**, med tilhørende **miljørapport (Bilag 3)** og underbilag (**Bilag 4-8**), vedr. udvidelse af Hornbæk Havn. Hornbæk Havn er placeret på Sjællands nordkyst mellem Gilleleje mod nordvest og Helsingør mod øst.

Planområdet ses afbilledet således i plangrundlaget:

Kommuneplantillæg 25 for Hornbæk Havn (**Bilag 1**) og Lokalplan 5.54 (**Bilag 2**) skal muliggøre en udvidelse og fornyelse af Hornbæk Havn. Udvidelsen påtænkes opnået ved at, en del af den eksisterende strand udgraves og inddæmmes, hvorefter området opfyldes med vand og kan indgå som en del af havnebassinet. Arealet er angivet af mig med en rød cirkel på billederne nedenfor:

Derudover skal der etableres 1.200 m² parkeringsplads grundet de mange nye bådpladser, der muliggøres af bortgravningen af klitområdet syd. Vist af mig med blå cirkel på billederne ovenfor.

Fondens planer er baggrunden for, at kommunen har igangsat en planproces, der skal tilvejebringe et plangrundlag, der muliggør, at projektet kan realiseres. (Projektplan)

Det projekt som planerne muliggør, nødvendiggør tilladelse fra Kystdirektoratet til udvidelsen af havnebassinet med et areal, der i dag er strand og klitter. Derudover skal Kystdirektoratet tillade en forlængelse af den eksisterende østmole, en fornyelse af havnens ældste mole, der i dag ligger inde i havnen, og nye rampeanlæg og servicekaj. Disse planlagte anlæg vil komme til at ligge på søterritoriet eller angå kystarealet. Dele af projektet er dermed omfattet af Kystdirektoratets myndighed. Kun landdelen er omfattet af Helsingør Kommunes myndighed.

Forslaget til plangrundlaget var i offentlig høring den 12. februar 2024 til den 9. april 2024. I forbindelse med høringen indkom 44 høringssvar. De samlede høringssvar medsendes som **Bilag 9**. Hvidbog indleveres som **Bilag 10**. Den sammenfattende redegørelse medsendes som **Bilag 11**.

Lokalplanområdet i den nye Lokalplan 5.54 er beliggende dels i en landzone. Dels på søterritoriet. Det drejer sig om et areal, der inklusive vandarealer, udgør 97.050 m², dvs. ca. 97 ha.

Lokalplanen fastlægger, at området kan anvendes til havneformål, strand og rekreative formål.

Planen indeholder:

- havnebassin med dækkende værker
- havnens landarealer med eksisterende bygninger og nye byggefelter, stejleplads, legeplads på strandareal samt jolleplads
- plads til parkering og vinteropbevaring af både
- strandarealer øst og vest for havnen
- stiforbindelser mellem strandarealer og på tværs af havnen Vesterbæk, vest for havnen
- ny beplantning langs Øresundsvej og øst-vestgående stiforbindelse.

Kommuneplantillæg 25 skal sikre, at der er den nødvendige overensstemmelse mellem lokalplan og kommuneplan. Dette frembringes via en reduktion i kommuneplanens retningslinje "Naturbeskyttelsesinteresser og Grønt Danmarkskort". Kommuneplantillæg 25 ændrer dertil ramme 5.F10, så der fremover kan opføres mindre bebyggelser til maritime formål.

Kommuneplanrammen og dens afgrænsning ændres ikke.

Det fremgår af referatet af byrådsmødet den 2/9-2024 (**Bilag 12**), hvor planerne vedtages, at

"Høringssvarene fordeler sig på borgere i Hornbæk Fiskerleje og Hornbæk By, brugere af havnen, medlemmer af foreninger i havnen, Facebook-gruppen Bevar Østre Strand, Bådelauget SAGA, Ole Piis Vejs Vejlaug, Kystdirektoratet og Danmarks Naturfredningsforening.

Omtrent halvdelen af høringssvarene er indsigelser mod, at lokalplanen gennemføres. I andre høringssvar foreslås der mindre ændringer, eller fremføres kritik af enkelte elementer i lokalplanen. Bevaring af Øststranden vægter tungest i indsigelserne mod lokalplanen, hvor der udtrykkes frustration over, at et yndet udflugtsmål reduceres, og at havneudvidelsen sker på bekostning af natur og rekreative områder. Derudover spørger flere ind til, om den politiske linje for bæredygtighed og grøn omstilling stemmer overens med en udvidelse af Hornbæk Havn, og mange spørger ind til, om der er et reelt behov for en havneudvidelse. Mange nævner også, at havneudvidelsen ikke vil passe ind i Hornbæks bymiljø og koblingen til det historiske fiskerleje.

I lidt over en fjerdedel af høringssvarene udtrykkes der støtte til lokalplanen, med fokus på de forbedrede forhold for foreninger, brugere af havnens faciliteter og arealer og nye bådpladsejere.

Danmarks Naturfredningsforening kritiserer fremgangsmetoden for den registrering af § 3-beskyttet natur, der ligger forud for lokalplanen, og varsler, at ville afprøve vurderingen i en retssag, hvis Helsingør Kommune ikke er enige.

Danmarks Naturfredningsforening mener desuden, at der ikke er anvendt korrekt grundlag i miljørapporten til at beskrive lokalplanens påvirkning på bilag IV-arten

marsvin, og at der er lavet fejltolkninger i rapporten om marsvins udbredelse i området. Derfor mener foreningen, at miljørapporten ikke er tilstrækkelig og bør genvurderes.

Kystdirektoratet påpeger, at de er myndighed for anlæg på søterritoriet, og at de skal godkende og give tilladelse til en eventuel udvidelse af havnen.”

Det fremgår videre, at administrationen, på baggrund af høringssvarene, foreslår mindre ændringer vedrørende størrelsen af to byggefelter (byggefelt D og byggefelt F), og en ændring vedr. butikstørrelse i lokalplanens § 3.1.

Begge planer blev herefter vedtaget af Byrådet med 20 stemmer for og 5 imod. (**Bilag 12**).

Klagefristens iagttagelse

De vedtagne planer og klagevejledning er offentliggjort mandag den 9/9-2024. Klagefristen udløber mandag den 7. oktober 2024 (**Bilag 13**). Klagen er indgivet inden fristens udløb, og den er dermed indleveret rettidigt.

Klagerne

Klagen indgives på vegne af

1) **Foreningen Bæredygtigt Hornbæk**

Øresundsvej 26

3100 Hornbæk

CVR 45017265

Formand: Søren Schandorf Petersen

Foreningens vedtægter medsendes.

Foreningen har over 250 medlemmer. Anonymiseret medlemsliste medsendes.

og

2) 14 medklagere, der alle udgøres af privatpersoner, boende i naboejendommene 3100 Hornbæk, herunder

anonymiseret indhold

anonymiseret indhold

Klagen er indgivet af de anførte parter i fællesskab.

Klageberettigelse

Formålsbestemmelsen fremgår af vedtægterne for Foreningens Bæredygtigt Hornbæk under punkt 3. Punktet har følgende ordlyd:

”3. FORMÅL

Foreningens formål er:

- 3.1 At bane vejen for en balanceret, helhedsmæssig og bæredygtig udvikling i Hornbæk.
- 3.2 At værne om byens unikke og autentiske kvaliteter som strand- og havneby, dens landbaserede og marine naturområder samt dens historiske, kulturelle og æstetiske værdier.
- 3.3 At værne om byens (kultur-)historiske fiskerleje med tilhørende børnevenlige østre strand, klitområder og stejlepladser.
- 3.4 At tage initiativ til at gøre indsigelser imod tiltag, der strider mod de i punkt 3.1, 3.2 og 3.3 nævnte formål og værdier.
- 3.5 At facilitere og være et forum for en åben og nuanceret dialog omkring byens udvikling med fokus på at fremme byen som et bæredygtigt naturmæssigt åndehul med enestående strande, et intakt og velbevaret historisk fiskerleje og et turist- og havnemiljø i samklang og balance med byens særegenhed.
- 3.6 At sætte fokus på byens infrastrukturelle, trafikale og parkeringsmæssige forhold med henblik på at skabe en bæredygtig balance mellem trafikbelastning og byens potentialer og resurser.
- 3.7 At arbejde landsdækkende for at opnå national forståelse og anerkendelse af behovet for at beskytte Hornbæks natur, miljø og kulturarv for nuværende og fremtidige generationer. Foreningen vil indgå i dialog og samarbejde med andre foreninger rundt om i Danmark, der arbejder med samme type udfordringer.”

Foreningen Bæredygtigt Hornbæk har i henhold til formålsbestemmelsen, herunder punkt 3.7. et landsdækkende formål og aktiviteter, og er klageberettigede i medfør af planlovens § 59, stk. 2, og miljøvurderingslovens § 50, stk. 1.

Foreningen Bæredygtigt Hornbæk er dertil i henhold til vedtægternes punkt 3.1. til 3.6. lokal forankret. Foreningen har en væsentlig retlig interesse i det lokalområde som planerne angår, og har været aktivt deltagende i vedtagelsesprocessen både ved afgivelse af høringssvar og i den offentlige debat. Foreningen er dermed også klageberettiget i medfør af planlovens § 59, stk. 1.

Medklagerne udgøres alle af private personer med ejendomme, der har adresse med direkte matrikulært sammenfald med planområdet eller meget tæt derved. De har som naboer til planområdet væsentlig, individuel og retlig interesse i havneudvidelsen, fordi den ændrede havn påvirker deres ejendomme direkte. Påvirkningen sker blandt andet i den henseende at havneaktiviteter muliggøres meget nærmere naboejendommene og støjen fra masteskoven og aktiviteter øges med virkning for boligerne (støjfølsom anvendelse).

Klagens overordnede anbringender

Det gøres af de klageberettigede foreninger gældende, at planvedtagelsen er behæftet med væsentlige retlige mangler, der bør medføre, at Planklagenævnet tilsidesætter planvedtagelserne som ugyldig.

Helt overordnet gøres gældende,

At vedtagelsen af henholdsvis kommuneplantillæg 25 og Lokalplan 5.54 med tilhørende miljørapport er behæftet med væsentlige retlige mangler, og at planvedtagelserne skal ophæves som ugyldig.

Ugyldighedsgrundene knytter sig til en række retlige mangler, der kan sammenfattes således:

- 1) Miljøvurderingslovens minimumskrav til en miljøvurdering er ikke opfyldt i forhold til afgrænsningsfasen, jf. miljøvurderingslovens § 31 og § 12, stk. 1 og stk. 2.**

Miljørapporten er afgrænset uden tilstrækkelig høring af berørte myndigheder efter miljøvurderingslovens § 11.

Miljørapporten mangler en række miljøpåvirkninger med væsentlig indvirkning.

Anbringenderne uddybes i afsnit 1 i forhold til berørte myndigheder, der mangler at blive hørt, og i afsnit 2 i forhold til i forhold til væsentlige miljøpåvirkninger, der mangler at blive vurderet.

- 2) Miljørapporten er ikke udarbejdet af ”myndigheden”, men af bygherre og bygherres rådgiver i strid med miljøvurderingslovens § 12, stk. 1.**

Anbringendet uddybes i afsnit 3.

- 3) Væsentlighedsvurderingen vedr. habitatområde nr. 171 Gilleleje Flak og Tragten m.v. er behæftet med væsentlige retlige mangler vedr. sandbanker, stenrev og marsvin, jf. planhabitatbekendtgørelsens § 3, stk. 2, bl.a. fordi væsentlighedsvurderingen indeholder afværgeforanstaltninger og mangelfulde oplysninger om marsvin.**

Anbringendet uddybes i afsnit 4.

- 4) Bilag IV-habitatvurdering (væsentlighedsvurdering) fremgår ikke af plangrundlagets redegørelse for så vidt angår marsvin og markfirben. Planhabitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3, er således ikke iagttaget.**

Anbringendet uddybes i afsnit 5.1

- 5) Bilag IV-habitatvurdering (væsentlighedsvurdering) mangler helt i forhold til marsvin, jf. planhabitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2, jf. stk. 1, litra a) både for så vidt angår marsvins yngle- og rasteområde indenfor H171 og udenfor i området ved Hornbæk Havn.**

Anbringendet uddybes i afsnit 5.2

- 6) **Kommunen mangler hjemmel i planlovens kapitel 2a til at planlægge for landzonearealer i kystnærhedszonen, der skal *tillægges* søterritoriet. Plangrundlaget medfører, at 10.000 m² skal *tillægges* søterritoriet ved bortgravning af kysten og til førelse af havvand. Planlægningen forekommer ikke omfattet af mulighederne indenfor planlovens § 5b.**

Hvis planklagenævnet finder, at kommunen har hjemmel til at planlægge for landzonearealer, der skal tillægges søterritoriet, gøres subsidiært gældende,

at kommunen ikke har iagttaget begrundelseskravet i planlovens § 5b, stk. 1, nr. 1 og nr. 2, for så vidt angår behovet for at ophæve landzonearealet og tillægge arealet til søterritoriet.

Anbringende uddybes ikke yderligere i klagen

- 7) **Kommunen har heller ikke iagttaget begrundelseskravet i planlovens § 5b, stk. 1, nr. 1 og nr. 2 i forhold til etablering af de 10 nye landanlæg i kystnærhedszonen, herunder til**

- etablering af 1200 m² parkeringsplads ved bortgravning af klitområdet syd for den høje klit,
- placering af små skure på østmolen i maks 3,5 meters højde og et enkelt sted 5 meters højde,
- etablering af ny strandlegeplads med en lav trævæg, som afskærmning mellem havnebassin og strandlegepladsen
- etablering af et lille, åbent, lavvandet bassin inderst i det nye bassin, der gøres tilgængeligt med lavbroer
- udlæg af en ny sti udført i tegl langs nordsiden af det udvidede parkeringsareal, og en central stiforbindelse, der forbinder Hornbæk By, gennem havnen og til stranden, der kan udformes i andre materialer, f.eks. beton.
- Udlæg af sandtransport/kørespor til nyttiggørelse af sand fra vest stranden til stranden øst for havnen.

Det udgør ikke en tilstrækkelig begrundelse, at

"Fonden Hornbæk Havn ønsker at renovere og udvide nuværende havns kapacitet, samt udvikle tilhørende landarealer for at skabe en større brugbarhed og attraktionsværdi for havnerelaterede formål. Havnen udvikles for lokalområdet, og til gavn for destinationsudvikling for turisme."

Anbringende uddybes ikke yderligere i klagen

Der tages forbehold for at uddybe de retlige mangler i replikken indenfor den overordnede ramme for klagen, såfremt 1. instansen fastholder sine vedtagelser og videresender klagen til afgørelse ved nævnet.

Det bemærkes, at projektet ikke er omfattet af klagen. Der foreligger heller ikke på nuværende tidspunkt en afgørelse vedr. projektet.

1. Mangler vedr. afgrænsningsfasen – berørte myndigheder

Det fremgår af lokalplanens afsnit 3.2. om proces i forhold til Miljørapport (**Bilag 2**), at

”Indholdet i miljørapporten er fastlagt af afgrænsningsnotatet. Afgrænsningsnotatet fastlægger at følgende forhold skal vurderes:

- Forhold til anden planlægning og programmer
- Biologisk mangfoldighed, fauna og flora (Kyst, Natura 2000 og marsvin, beskyttede naturtyper §3 og bilag IV-arter)
- Kulturarv, landskab og arkitektur
- Afværgeforanstaltninger og overvågning

Afgrænsningsnotatet fastlægger at følgende forhold **ikke** skal miljøvurderes:

- **Befolkningens og menneskers sundhed**
- **Jordarealer, jordbund og vand**
- **Støj, luft og klima**
- **Ressourcer og affald**
- **Materielle goder.”**

(Min fremhævelse)

Om baggrunden for afgrænsningen fremgår, at

”Fonden Hornbæk Havns projekt for udvidelse og omdannelse af Hornbæk Havn omfatter anlæg på søterritoriet, hvor Kystdirektoratet er myndighed. En ansøgning er d. 1. juli 2020 indsendt til Kystdirektoratet. Vurderingen af det ønskede projekt på søterritoriet udføres af Kystdirektoratet i en separat proces.”

Der er udarbejdet en samlet miljørapport for begge planforslag på baggrund af afgrænsningen.

Afgrænsningsnotatet i forbindelse med miljøvurdering af forslag til Lokalplan 5.54 og forslag til Kommuneplantillæg 25 for udvidelse af Hornbæk Havn, Helsingør Kommune, er udarbejdet den 12/10-2023. Afgrænsningsnotatet medsendes som **Bilag 4**.

Projektet, som er undtaget fra miljøvurderingen, er beskrevet således i afgrænsningsnotatet, side 3:

”Tilladelse til anlæg på søterritoriet Fonden Hornbæk Havn ønsker også at gennemføre et projekt for en udvidelse af havnen og en fornyelse af nogle af havnens broer og moler.

Dette projekt omfatter en forlængelse af den eksisterende østmole, en fornyelse af havnens ældste mole der i dag ligger inde i havnen, rampeanlæg og servicekaj, se fig. 3. Disse anlæg vil komme til at ligge på søterritoriet, hvor Kystdirektoratet er myndighed. En ansøgning er 01.07.20 indsendt til Kystdirektoratet.

Når miljøvurderingen af et nyt plangrundlag foreligger, vil Fonden Hornbæk Havn beslutte om de ønskede anlæg på søterritoriet skal søges godkendt af Kystdirektoratet på grundlag af en anlægstilladelse, eller om Fonden vil anmode om at projektet realiseres på grundlag af en miljøkonsekvensvurdering (VVM). Afgrænsningen af det ønskede projekt på søterritoriet fastlægges af Kystdirektoratet og er ikke omfattet af dette afgrænsningsnotat. Det udvidede havnebassin og den udvidede vinteropbevaringsplads ligger inden for strandbeskyttelseslinjen (se figur 3 s. 8) og skal efterfølgende myndighedsbehandles af Kystdirektoratet.”

Det fremgår af lokalplanens 'afsnit 3.2 - proces i forhold til Miljørapport', (**Bilag 1**) at

"Et afgrænsningsnotat (se. bilag 1 "Afgrænsningsnotat i forbindelse med miljøvurdering af forslag til Lokalplan 5.54 og forslag til Kommuneplantillæg 25 for udvidelse af Hornbæk Havn") har været i høring hos berørte myndigheder fra d. 12. november til d. 30. november 2023.

Der indkom ingen høringssvar."

De hørte myndigheder udgøres af:

- Naturstyrelsen, Nordsjælland
- Helsingør Kommunes natur- og miljømyndighed.
- Helsingør Kommunes vejmyndighed.
- Kystdirektoratet som myndighed for søterritoriet og strandbeskyttelse

Høringen af de berørte myndigheder foregik ifølge lokalplanens oplysninger i perioden 12. november til 30. november 2023. Dog fremgår af afgrænsningsnotatet (**Bilag 4**, side 5), at

"høringssvar skal indsendes til bylab@helsingor.dk senest den 30.10.2023."

Det bemærkes, at der ikke er overensstemmelse mellem den høringsperiode, der oplyses i lokalplanen, og den høringsperiode der fremgår af afgrænsningsnotatet. Taget i betragtning at afgrænsningsnotatet er dateret den 12. oktober 2023, og det af afgrænsningsnotatets egen tekst fremgår, at høringssvar skal indsendes seneste den 30/10-2023, må Lokalplanens tekst være forkert. Høringen må være foregået i oktober 2023 og ikke i november 2023.

1.1. Utilstrækkelig høring af berørte myndigheder

Det gøres gældende

at **miljøvurderingslovens § 31, stk.1, er tilsidesat, idet kommunen har undladt at høre myndigheder, der kan forventes at blive berørt af planerne, herunder følgende myndigheder:**

Region Hovedstaden, Miljøstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Energistyrelsen, Plan- og landdistriktsstyrelsen og Nationalpark Kongernes Nordsjælland

Derudover gøres gældende:

at **de myndigheder der er hørt, herunder Kystdirektoratet og Naturstyrelsen, ikke er hørt på en fyldestgørende måde.**

SMV-direktivet definerer berørte myndigheder i artikel 6, stk. 1, 1. pkt.

"Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for, at myndigheder, som på grund af deres **særlige ansvar på miljøområdet** eller deres **lokale og regionale kompetence kan forventes at blive berørt af projektet**, får mulighed for at afgive udtalelse om de oplysninger, som bygherren har fremlagt, og om ansøgningen om tilladelse, idet der, hvis det er relevant, tages hensyn til de i artikel 8a, stk. 3, omhandlede tilfælde."

Bestemmelsen er implementeret i miljøvurderingslovens § 5, stk. 1, nr. 2. Berørte myndigheder defineres som:

"En myndighed, som på grund af **dens specifikke miljøansvar** eller lokale og regionale kompetencer **kan forventes at blive berørt** af planens, programmets eller projektets indvirkning på miljøet, jf. § 31." (min fremhævelse)

En berørt myndighed, der på grund af dens specifikke miljøansvar, kan forventes at blive berørt, må dermed være en myndighed, der skal overvåge miljøkvaliteten, inspicere lokaliteter eller aktiviteter (tilsyn), eller som kan forventes at skulle træffe afgørelse (godkende eller give samtykke, tilladelse, godkendelse eller dispensation) vedr. et givent forhold indenfor planområdet ved planens realisering i et konkret projekt.

1.1. Berørte myndigheder, der ikke er hørt

1.1.1. Region Hovedstaden

Region Hovedstaden burde have været hørt som berørt myndighed.

Region Hovedstaden har blandt andet ansvar for jord, råstoffer, klima, infrastruktur. I forhold til råstoffer behandler regionen ansøgninger om at indvinde og tilføre jord. Det er også Region Hovedstaden, der giver tilladelse til råstofindvinding af sand.

Det fremgår af afgræsningsnotatet side 11, under jordarealer, jordbund og vand, at

"der er registreret jordforurening på hele vinteropbevarings- og parkeringsarealet i havnens vestlige del på vidensniveau 1 (V1) efter jordforureningsloven."

Det fremgår også at

"Evt. forureninger af uddybningsmaterialer fra et nyt havnebassin og uddybning i forbindelse med ny servicekaj undersøges i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen af de ønskede anlæg på søterritoret."

I afgræsningsnotatet side 12, under ressourcer og affald, anføres:

*"Materialer der opgraves i forbindelse med et nyt havnebassin og udvidelse af vinteropbevaringsplads **nyttiggøres** i forbindelse med etablering af ny servicekaj og til **bypass** af rent sand.*

***Bypass kan ske efter samme retningslinjer som det nuværende bypass af sand.** Bypass sker i forbindelse med oprensning af indsejling og flytning af sand fra stranden vest for havnen til kysten øst for havnen. Bypass nyttiggør sandet, så det fungerer som sandfodring af den erosionspåvirkede kyst øst for havnen. Bypass sker maskinelt, dels ved skib, dels ved transport med lastbil. Etablering af ny mole vil ske baseret på **genbrug af sten** fra eksisterende tværmole med **en mindre tilførsel af stenmaterialer**. Nye broer etableres som faste **broer i træ**. **Pæleunderbygninger udføres i certificeret tropisk træ**. Træoverbygninger uden kontakt til vand udføres i **nordisk træ imprægneret med godkendte aktivstoffer**. Den nye servicekaj udføres som en **spunsvæg i stål, alternativt i træ**." (min fremhævelse)*

Alle disse forhold vedr. sand, jord og sten, herunder nyttiggørelse og bypass, angår generelt Region Hovedstadens myndighedsområde, og det fremgår tillige, at det forventes, at Region Hovedstaden skal behandle en ansøgning efter jordforureningslovens § 8 vedr. den forurenede jord.

1.1.2. Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen må anses som berørt myndighed, som en myndighed med specifikt miljøansvar, navnlig i forhold til Natura 2000-områder, individbeskyttelsen af Bilag IV-arter, jf. bl.a. artfredningsbekendtgørelsen, fugle, jf. jagt og vildtfredningsbekendtgørelsen. Derudover overvåger Miljøstyrelsen Natura 2000-områder og Bilag IV-arter, herunder marsvin i NOVANA-programmet.

Selvom nogle af disse forhold, i henhold til afgrænsningsnotatet, skal indgå i miljørapporten, burde myndigheden have været hørt, således at det kunne sikres, at alle forhold af relevans for afgrænsningen medtages, på så tidligt et tidspunkt som muligt, jf. miljøvurderingslovens formål.

Derudover må det forventes, at Miljøstyrelsen skal træffe afgørelser efter reglerne om individbeskyttelsen for Bilag IV-arten marsvin, jf. bl.a. artsfredningsbekendtgørelsen, og vedr. beskyttelsen af fugle, jf. jagt- og vildtfredningsbekendtgørelsen

1.1.3. Fiskeristyrelsen

Fiskeristyrelsen må anses som en berørt myndighed. Fiskeristyrelsen har dels myndighedskontrollen af det erhvervsmæssige fiskeri. Kontrollen foregår som fysisk kontrol af fartøjer til søs under fiskeri, kontrol i havn ved landing og transport samt kontrol af partier af fisk hos opkøbere. Ud over den fysiske kontrol, foretager Fiskeristyrelsen administrativ kontrol af afregninger fra fartøjer og opkøbere. Styrelsen overvåger også fartøjernes aktivitet via et satellitbaseret system, hvor der fra fartøjet sendes oplysninger til Fiskeristyrelsen om position, kurs og fart.

Fiskeristyrelsen er derfor at anse som en berørt myndighed

1.1.3. Energistyrelsen

Energistyrelsen forvalter energi, forsyning og klimatiltag i Danmark. Styrelsens ansvarsområder er blandt andet CO2-kvoter, el, energi og klimapolitik, transport, vand og affald.

Samtidig fremgår det af afgrænsningsnotatet side 10-12, at netop de fagområder, som er indenfor Energistyrelsens forvaltning, ikke skal miljøvurderes, herunder, jordarealer, jordbund og vand, klima, ressourcer og affald. Begrundelsen er:

"Planen vurderes ikke at medføre målbare påvirkninger af klimaet.

Havneudvidelsen medfører ikke større risiko ved klimaforandringer med havstigninger og stormfloder. Nybyggeri der forudsætter isolering, installationer mm. sikres mod stormfloder i op til kote 2,5. Mindre bebyggelser vil, hvor tilgængelighed til bådebroer mm. forudsætter en tæt sammenhæng, kunne opføres i lavere koter."

Energistyrelsen burde have været hørt som berørt myndighed, i forhold til styrelsens vurderingen af udsagnet om, at *"Planen vurderes ikke at medføre målbare påvirkninger af klimaet."* og udsagnet om, at *"Havneudvidelsen medfører ikke større risiko ved klimaforandringer med havstigninger og stormfloder."*, for herved at sikre oplysninger om, hvorvidt afgrænsningen er acceptabel.

1.1.5. Nationalpark, Kongens Nordsjælland

Nationalpark Kongernes Nordsjælland må tillige kunne anses for en berørt myndighed.

Nationalpark Kongernes Nordsjælland er en selvstændig statslig fond med CVR 40003282.

Fonden er nedsat ved lov og med formål defineret i en bekendtgørelse med ret til at fremsætte indsigelser overfor et planforslag, jf. Bekendtgørelse nr. 520 af 27/4-2020 om Nationalpark Kongens Sjælland § 9. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Nationalparkfonden kan i medfør af planlovens § 29 c fremsætte indsigelse over for et planforslag, hvis forslaget har væsentlig betydning for nationalparkens udvikling, jf. dog planlovens § 4 a, stk. 6.

Stk. 2. Nationalparkfonden kan ikke varetage myndighedsopgaver efter natur- og miljølovgivning i øvrigt, herunder ikke regulere jagt, adgangsforhold og jordbrug.”

Formålet med fonden er at udvikle Nationalpark Kongernes Nordsjælland inden for rammerne af den fastsatte lov og bekendtgørelse. Fonden har en årlig grundbevilling på finansloven, som kan suppleres med ekstern finansiering. Fonden ejer ingen jord i Nationalpark Kongernes Nordsjælland, men udfører projekter i samarbejde med lodsejere på arealet.

Nationalparken er 262 km² og den næststørste nationalpark i Danmark. Over 70 % af nationalparken udgøres af Natura 2000-områder, og ca. halvdelen er skov, hvoraf 90 % er udlagt til biodiversitetsformål. En af Danmarks største skove, Gribskov, og landets to største søer, Arresø og Esrum Sø, er en del af nationalparken sammen med hele to UNESCO verdensarvssteder: Kronborg og Parforcejagtslandskabet.

Nationalparkfondens virksomhed er omfattet af de almindelige regelsæt for offentlig forvaltning, herunder forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen.

Nationalparken Kongens Nordsjælland omfatter arealer, der har matrikulært sammenfald med planområdet. Arealet er ses på areal.info.dk og er markeret med grønt.

Det ses af kortet, at Nationalpark Kongens Nordsjælland omfatter dele af matriklerne indenfor planområdet vedr. Hornbæk Havn, herunder både de dele, som planlægges etableret som P-pladser og de dele, der skal udgraves og udgøre søterritorie.

1.2. Berørt styrelse der er hørt, dog utilstrækkeligt

Det fremgår af lokalplanens redegørelse, at **Naturstyrelsen** har været hørt som berørt myndighed. Samtidig fremgår, at der ingen hørings svar er indkommet – heller ikke fra Naturstyrelsen.

Dette står i stærk modstrid med afgræsningsnotatets angivelser side 13 under beskyttede naturtyper § 3. Her anføres at

”En foreløbig besigtigelse og vurdering er i 2023 udført af Naturstyrelsen, Nordsjælland. En endelig besigtigelse af områderne er gennemført i juni 2023.”

Af den efterfølgende tekst fremgår, at besigtigelserne er fulgt op af, at Helsingør Kommune har gennemgået de nære arealer omkring havnen. Det registrerede § 3-område er herefter opdelt i fire mindre mosaikker, omtalt som delområde 1 til 4. Billede af opdelingen fra afgræsningsnotatet indsættes nedenfor:

Kommunens gennemgang af det registrerede § 3- område førte til en afgørelse den 29/06-2023 om ny registrering overdrev efter naturbeskyttelseslovens § 3, hvorefter Delområde 3, Øster Stejlebakke på matr.nr. 102 Hornbæk Fiskerleje, Hornbæk, registreres som overdrev, mens overdrev på Øster Stejlebakke i Hornbæk, delområde 1, 2 og 4, af-registreres.

Ifølge kommunens afgræsningsnotat udgjorde disse tre delområder hverken i sig selv eller tilsammen et areal med overdrevsvegetation over 2.500 m².

Herefter er det kun det udpegede delområde 3, der ligger ikke inden for lokal- og kommuneplantillæggets område, der har registreret § 3-natur. Afgørelsen er således baggrunden for, at afgræsningsnotatet indeholder en beslutning om, at miljørapporten kun skal vurdere planens eventuelle påvirkninger på delområde 3, mens delområde 1, 2 og 4 ikke indgår i miljørapporten som strandoverdrev. I forhold til delområde 4 er afregistreringen sket selvom der tillige er registreret et beskyttet vandløb gennem delområdet.

Afgørelsen forekommer stridende med naturbeskyttelseslovens § 3's princip om, at sammenhængende arealer skal forstås som en funktionel enhed i naturbeskyttelseslovens forstand. Der er åbenlyst tale om sammenhængende områder, alene opdelt af trædestier og

en mindre bæk, hvor der ikke forekommer at være ændringer, der kan begrunde at områderne er "vokset ud" af beskyttelsen.

Registreringen er imidlertid ikke eneafgørende for, om et område er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, men alene et arbejdsredskab. Det fastholdes i den henseende, at delområde 1, 2 og 4 må anses omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og at det udgør en mangel, at beskyttelsen ikke er omtalt i miljørapporten, jf. herom nedenfor i afsnit 2.

Det forekommer derfor heller ikke plausibelt, at Naturstyrelsen ikke er hørt om planerne, herunder om registrering af § 3-natur og også til fjernelse af de 1200 m² eller har accepteret denne afregistrering som forenelig med § 3-beskyttelsen.

Det fremgår tillige, at **Kystdirektoratet** forudsættes at skulle give en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16a. Kystdirektoratet vil endvidere skulle træffes afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet. Projektet vil også kræve en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 15, der vedrører strandbeskyttelseslinjen.

Derudover fremgår at det muligvis er Kystdirektoratet, der skal være myndighed på miljøkonsekvensrapporten. (Se **Bilag 18**). Kystdirektoratet har dertil afgivet et høringssvar, hvoraf det fremgår, at Kystdirektoratet er VVM-myndighed. Høringssvaret er antagelig indleveret efter planernes afgræsning og ikke inden.

Der foreligger ingen oplysninger om kystdirektoratets reelt er hørt eller har svaret på en høring om afgræsningen af miljørapporten forinden miljørapportens udarbejdelse.

Kommunen bedes dokumentere, at der er sket en høring af de to berørte myndigheder på en måde, der giver myndighederne mulighed for at forholde sig til afgræsningsnotatet.

2. Mangler vedr. afgrænsningsfasen – emner

Det fremgår i lokalplanens afsnit 3.2. om afgrænsningen af emner, at

”Indholdet i miljørapporten er fastlagt af afgrænsningsnotatet. Afgrænsningsnotatet fastlægger at følgende forhold skal vurderes:

- Forhold til anden planlægning og programmer
- Biologisk mangfoldighed, fauna og flora (Kyst, Natura 2000 og marsvin, beskyttede naturtyper §3 og bilag IV-arter)
- Kulturarv, landskab og arkitektur
- Afværgeforanstaltninger og overvågning

Afgrænsningsnotatet fastlægger at følgende forhold ikke skal miljøvurderes:

- Befolkningens og menneskers sundhed
- Jordarealer, jordbund og vand
- Støj, luft og klima
- Ressourcer og affald
- Materielle goder.”

Det følge af miljøvurderingslovens § 13, at en fyldestgørende miljøvurdering skal gennemføres inden den endelige vedtagelse af en plan, og på et tilstrækkeligt højt detaljeringsniveau i forhold til de oplysninger, der fremgår af miljøvurderingslovens bilag 4, litra c) til litra g).

SMV-direktivets bilag I, der er implementeret i miljøvurderingslovens bilag 4, fastlægger i litra a) til j) hvilke oplysninger, der skal fremlægges i miljørapporten. De 10 litraer i bilaget omhandler et bredt spektrum af spørgsmål, som skal behandles, idet hvert enkelt punkt i sig selv er vigtigt.

Det fremgår af EU-kommissionens vejledning om miljørapporter under 5.19 at

”Alle punkter skal undersøges i lyset af kravene i artikel 5.”

Det gøres derfor gældende

at afgrænsningen af miljørapporten ikke er i overensstemmelse med miljøvurderingslovens bilag 4 litra c) til g), jf. § 12, stk.1 og stk. 2.

Miljørapporten mangler de oplysninger, der fremgår af Miljøvurderingslovens bilag 4, litra c) til g), og derudover mangler en vurdering af deres indbyrdes samspil. Oplysningerne udgøres af

- c) miljøforholdene i områder, der kan blive væsentligt berørt
- d) ethvert eksisterende miljøproblem, som er relevant for planen eller programmet, herunder navnlig problemer på områder af særlig betydning for miljøet som f.eks. de områder, der er udpeget efter direktiv 79/409/EØF og 92/43/EØF
- e) de miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på internationalt plan, fællesskabsplan eller medlemsstatsplan, og som er relevante for planen eller programmet, og hvordan der under udarbejdelsen af den/det er taget hensyn til disse mål og andre miljøhensyn
- f) den sandsynlige væsentlige indvirkning (1) på miljøet, herunder på spørgsmål som den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, klimatiske faktorer, materielle goder, kulturarv, herunder

arkitektonisk og arkæologisk arv, landskab og det indbyrdes forhold mellem ovenstående faktorer.

- g) planlagte foranstaltninger for at undgå, begrænse og så vidt muligt opveje enhver eventuel væsentlig negativ indvirkning på miljøet af planens eller programmets gennemførelse.

Det gøres gældende

at miljørapporten ikke opfylder minimumskravene, da den helt mangler

- 1) Afledte miljøpåvirkninger, herunder støj vedr. trafik til og fra havnen fra biler og både. Samt støj fra den forøgede masteskov i blæsevej i forhold til medklagernes beboelser, der grænser umiddelbart op til det udgravede søterritorie.
- 2) Sandsynlige miljøpåvirkninger som følge af planlagt udgravning på hele vinteropbevarings- og parkeringsarealet i havnens vestlige del med registreret jordforurening på vidensniveau 1 (V1), efter jordforureningsloven.
- 3) Sandsynlige miljøpåvirkninger som følge af planlagt uddybning til et nyt havnebassin og uddybning i forbindelse med ny servicekaj.
- 4) Sandsynlige miljøpåvirkninger ved nyttiggørelse af materialet, der opgraves i forbindelse med et nyt havnebassin og udvidelse af vinteropbevaringsplads i forbindelse med etablering af ny servicekaj
- 5) Sandsynlige påvirkninger af at oprensning af indsejling og flytning af sand fra stranden vest for havnen til kysten øst for havnen fragtet maskinelt, dels ved skib, dels ved transport med lastbil, anvendes som bypass af rent sand.
- 6) Sandsynlige miljøpåvirkninger af etablering af ny mole baseret på genbrug af sten fra eksisterende tværmole med en mindre tilførsel af stenmaterialer, nye broer etableret som faste broer i træ, pæleunderbygninger udført i certificeret tropisk træ, træoverbygninger uden kontakt til vand udført i nordisk træ imprægneret med godkendte aktivstoffer og ny servicekaj udført som en spunsvæg i stål, alternativt i træ.
- 7) Vurdering af delområde 1, 2 og 4 som omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- 8) Vurdering af fugle, fisk og padder
- 9) Vurdering af påvirkning af vand, herunder miljømål for overfladevandsområder og opfyldning af søterritoriet ved etablering af servicekaj og udgravning af strandbugten mellem kysten og den østlige mole.
- 10) Vurdering af materielle goder og kulturarv knyttet til Østerstrand og Vesterstrand
- 11) Vurdering af anlægsfasen generelt

Til støtte herfor henvises til, at formålet med rapporten er at give beslutningstagerne og offentligheden tilstrækkeligt grundlag for at vurdere de sandsynlige indvirkninger på miljøet, som følge af realisering af planerne.

Det er planerne, der fastsætter de overordnede rammer for havneudvidelsen og de deraf følgende afledte miljøpåvirkninger, og sandsynlige miljøpåvirkninger, der så tidligt som muligt, skal inddrages, så mulige væsentlige påvirkninger kan belyses og så vidt muligt undgås.

I det følgende redegøres i afsnit 2.1 til 2.6 for emner, som ikke indgår i miljørapporten, men som burde have været inddraget og oplyst, jf. officialprincippet og minimumskravene, til en fyldestgørende miljørapport.

2.1. Trafik og støj

De trafikale og støjmæssige forhold for omboende i *anlægsfasen* er slet ikke behandlet i miljørapporten. Miljørapporten forholder sig kun til støj, der kan medføre høretab for marsvin.

Trafikale forhold, der knytter sig til øget trafik til og fra havnen i *driftsfasen*, er kun omtalt i lokalplanen, hvor det anføres, at adgangsforholdene ikke ændres, og at de kun "relativt begrænsede byggemuligheder" heller ikke anses for at påvirke området trafikalt.

Anlægsfasen vedr. konsekvenserne af at havneudvidelsen omfatter etablering af P-pladser på ca. 1.200 m², omtales ikke.

De trafikale forandringer som følge af, at forøgelsen med ca. 48 p-pladser i sommerhalvåret, og op mod 30 bådpladser i vinterhalvåret, der skal imødekomme den øgede aktivitet i havnen, og forventningen om, at klimaforandringer kan øge antallet af både, der skal opbevares på land over vinteren, vurderes ikke. Tilsvarende gælder de trafikale og støjmæssige forhold i havnen i driftsfasen, efter at denne er udvidet med 50-70 ekstrabådpladser, herunder til motorbåde, der tillige kan lægge til kaj meget tættere på beboelsesejendommene i Fiskerlejet, end hidtil.

Der foreligger heller ingen vurderinger i forhold til de omboende vedr. støj eller emissioner, hvor navnlig de beboelsesejendomme i Hornbæk Fiskerleje, der er kulturmiljø, jf. kommuneplan 2019, er beliggende. Disse ejendomme vil tillige være beliggende med meget kortere afstand til havneaktiviteter end hidtil. Ejendommene vil tillige ligge meget tæt på den masteskov, som de mange ekstra bådpladser giver mulighed for. Støjniveauet fra bådenes master, liner m.v. giver voldsomme lydpress, navnlig i blæsevejr, der ikke er omtalt i miljørapporten.

Trafik og støj må anses som et eksisterende miljøproblem, der skal håndteres af myndighederne generelt ved ny planlægning med henblik på forebyggelse. Til støtte herfor henvises til EU's omfattende regulering for styring af støj, herunder Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1010 af 5. juni 2019 om tilpasning af rapporteringsforpligtelser inden for miljølovgivning (hvor artikel 2 vedr. støj og støjhandlingsplaner) med efterfølgende ændringer. Hertil kommer en række direktiver, eksempelvis direktiv 2002/49/EF af 25. juni 2002 om vurdering og styring af ekstern støj, direktiv 2015/996/EU af 19. maj 2015 om fastlæggelse af fælles støjvurderingsmetoder med efterfølgende ændringer.

2.2. Jord og sand

Afgræsningsnotatet fastlægger at jordarealer, jordbund og vand ikke skal miljøvurderes. Afgræsningen undtager væsentlige forhold.

Det fremgår af afgræsningsnotatet, at de sandsynlige miljøpåvirkninger som følge af planlagt udgravning på hele vinteropbevarings- og parkeringsarealet i havnens vestlige del med registreret jordforurening på vidensniveau 1 (V1) efter jordforureningsloven, holdes uden for miljørapporten.

Det drejer sig ifølge DHI's Kystteknisk vurdering af havneudvidelse (**Bilag 5**, side 28) om

"I anlægsfasen for det nye havnebassin og udvidelsen af vinteropbevaringspladsen udgraves ca. 40.000 m³ sand. Ud af dette volumen vil ca. 2.000 m² sand nyttiggøres i anlægsprojektet i forbindelse med etablering af ny servicekaj og ca. 38.000 m³ vil blive nyttiggjort, så det fungerer som sandfodring af den erosionspåvirkede kyst øst for havnen."

Det fremgår endvidere af afgræsningsnotatet, at de sandsynlige miljøpåvirkninger som følge af planlagt uddybning til et nyt havnebassin og uddybning i forbindelse med ny servicekaj, de sandsynlige miljøpåvirkninger ved nyttiggørelse af materialet, der opgraves i forbindelse med et nyt havnebassin, og udvidelse af vinteropbevaringsplads i forbindelse med etablering af ny servicekaj – også holdes ude.

Uden for miljøvurderingen er tillige holdt de sandsynlige påvirkninger af, at oprensning af indsejling og flytning af sand fra stranden vest for havnen til kysten øst for havnen fragtet maskinelt, dels ved skib, dels ved transport med lastbil, anvendes som bypass.

Endvidere er udeladt de sandsynlige miljøpåvirkninger af etablering af ny mole baseret på genbrug af sten fra eksisterende tværmole med en mindre tilførsel af stenmaterialer, nye broer etableret som faste broer i træ, pæleunderbygninger, udført i certificeret tropisk træ, træoverbygninger uden kontakt til vand, udført i nordisk træ imprægneret med godkendte aktivstoffer og ny servicekaj, udført som en spunsvæg i stål, alternativt i træ.

Uanset at de nærmere krav til opfyld af søterritorie og håndtering af udgravning af strandareal, nyttiggørelse eller bypass ikke kan reguleres af en plan efter planloven, og at de detaljerede vurderinger må ske i forbindelse med projektet og de hermed forbundne tilladelser, er der tale om en for omfattende afgræsning.

Afgræsningen fratager beslutningstagere og offentligheden muligheden for et fyldestgørende indblik i indvirkningerne på miljøet, herunder om miljøpåvirkningerne må anses for væsentlige.

2.3. Fugle, fisk og padder

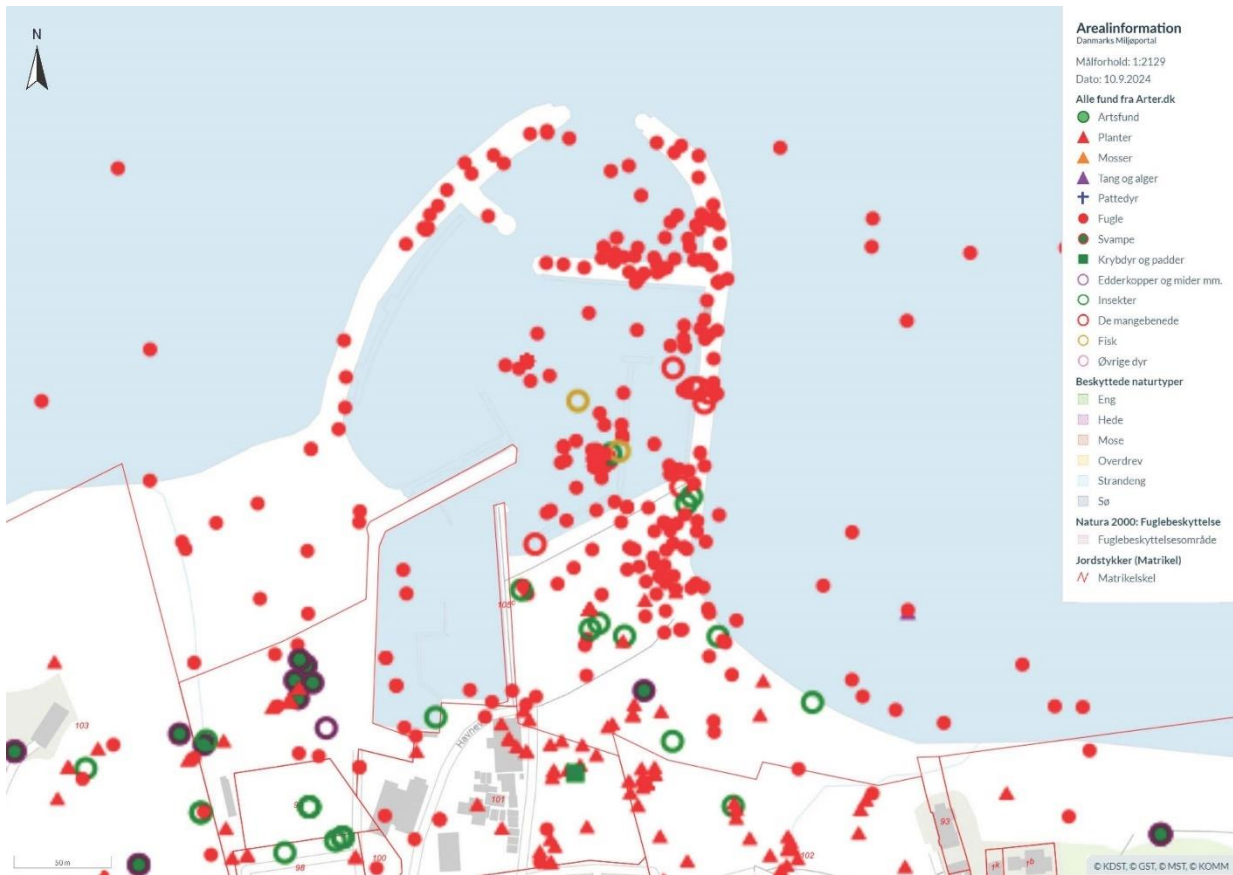
Som forhold der skal vurderes, anføres Biologiskmangfoldighed, fauna og flora. I den efterfølgende parentes anføres kyst, Natura 2000 og marsvin, beskyttede naturtyper § 3 og Bilag IV-arter. Parentesen indeholder ikke ordet "fugle". Det kan konstateres, at påvirkningen af fugle heller ikke indgår i miljørapporten.

Fugle omtales kun i en helt overordnet sammenhæng med omtalen af det nærmeste fuglebeskyttelsesområde, der er nr. 108 Gribskov. Fuglene på udpegningsgrundlaget for område nr. 108 Gribskov omtales ikke. Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 108 udgøres af Havørn (Y) Fiskeørn (Y) Rød glente (Y) Rørhøg (Y) Hvepsevåge (Y) Plettet rørvagtel (Y) Isfugl (Y) Sortspætte (Y) Hedelærke (Y) Rødrygget tornskade (Y). Området ligger 7 km fra lokalplanområdet.

Fisk og havmiljø vurderes ikke, selvom det anføres i lokalplanen, at havnen skal have "gode fiskepladser" (Bilag 1, side 16), "krabbefiskeplads" (Bilag 1, side 17), "biotoper med ... fisk (Bilag 1, side 17), og delområde 1 skal rumme "faciliteter for fiskeri", "samt fiskehandel", og at "Sejladsen ud fra Hornbæk omfatter fiskeri". Fisk og havmiljø omtales kun indirekte i forbindelse med beskrivelse af Natura 2000-området og dets udpegningsgrundlag, herunder i afsnit 7.4.2.1 om påvirkning i anlægsfasen på grund af sediment og afsnit 7.2.1.5. om sandbanker.

Padder vurderes heller ikke.

Det fremgår imidlertid af arealinfo, at der er registreret mange fugle, enkelte fisk og også padder inden for planområdet.

Sammenholdes arealinfo med DOF-basen kan det konstateres, at Dansk Ornitologisk Forening har registreret en lang række af fuglearter i Hornbæk Havn – både i og ved havnebassinet og på den del af stranden, der påtænkes udgravet og indlemmet som havnebassin.

Det fremgår ligeledes af arealinfo, at der er registreret padder på den del af stranden, der påtænkes udgravet og indlemmet som havnebassin og andre steder indenfor planområdet.

Afgrænsningen fratager beslutningstagere og offentligheden muligheden for et fyldestgørende indblik i indvirkningerne på fugle, fisk og padder, herunder om miljøpåvirkningerne må anses for væsentlige.

2.4. Vand

DHI's Kystteknisk vurdering af havneudvidelse (**Bilag 5**) omhandler kysten og planernes sandsynlige påvirkning af de omkringliggende strande og kystområder, herunder klitlandskaber. Derudover vurderes den visuelle påvirkning af vandet i miljørapporten. Den visuelle påvirkning vurderes at være begrænset.

DHI's vurdering indeholder mangler vurderinger vedr. vand, herunder overfladevand og søterritoriet i forhold til påvirkning af miljømål.

I lokalplanen anføres om vand, at

- "Dele af området er beliggende under kote 2,5 og er derved i risiko for oversvømmelse."

Og i forhold til håndtering af overfladevand, at

”Området er i dag fælleskloakeret og spildevandet ledes til Nordkystens renseanlæg. Ny bebyggelse skal tilsluttes ledningsnettet. Vand fra spulepladsen skal ledes til kloak. Hvis regnvand håndteres lokalt, skal det sikres, at mulig jordforurening i området ikke mobiliseres.”

I forhold til vandområder, er vandløbene Vesterbæk og Østerbæk vurderet under emnet ”beskyttet natur”, mens havmiljøet ved Hornbæk Havn ikke er vurderet.

I en miljørapport skal der indgå oplysninger om den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder eksempelvis også på vand, jf. miljøvurderingslovens bilag 4, jf. også NMK-41-00328.

Det må derfor anses for en væsentlig fejl, at miljørapporten ikke omtaler udledningen af overfladevand, når den angår en plan om et helt nyt – ikke bestående - havneareal, der skal etableres med udgravning og etablering af en ny kajkant tættere på byen og ud til et havmiljø.

Der er tale om en plan, som må forventes at have en betydning i forhold til påvirkninger af havmiljøet med overfladevand, eksempelvis i lyset af vandrammedirektivets krav om ”god økologisk tilstand”. Dermed tilsidesættes bl.a. vandrammedirektivets formål, om at forebygge forringelser, midlertidigt såvel som varigt, og vandrammedirektivets forpligtelser om, at forbedre havmiljøet i overensstemmelse med direktivets kvalitative mål.

Imidlertid er miljørapporten helt afgrænset fra at behandle vand. Det udgør ikke en vurdering, at der i miljørapporten (**Bilag 3**, side 12) er henvist til vandrammedirektivet, eller at spredning af sediment vurderes i forhold til beskyttede rev (eks. **Bilag 3**, side 58).

Den afgrænsning, der er foretaget i miljørapporten vedr. vand, medfører, at litra f ikke er iagttaget.

Miljørapporten skal overholde de indholdsmæssige krav i miljøvurderingslovens bilag 4, i forhold til den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet (positive som negative), herunder i henhold til litra f på spørgsmål som den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, **vand**, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, kulturarv, herunder arkitektonisk og arkæologisk arv, landskab **og det indbyrdes forhold mellem ovenstående faktorer**.

Afgrænsningen er for omfattende og afskærer enhver vurdering vedr. eks. overfladevand og andre relevante vurderinger i forhold til vandrammedirektivet – og de indbyrdes forhold mellem alle faktorer i litra f.

2.5. Østerstrand og Vesterstrand

I Hornbæk fandt Skagensmalere nogle af deres første motiver. Det drejer sig om P.S. Krøyer, (**Bilag 14**) og Holger Drachmann, der døde i Hornbæk den 14. januar 1908. Derudover kan nævnes Carl Locher, hvis værk ”Kystlandskab. Hornbæk”, 1866-1915, udgør blot 1 af 25 værker af kunstneren indenfor samme område.¹

¹ <https://open.smk.dk/artwork/image/KMS3698>

Alle kunstneres værker fra Hornbæk er på Statens Museum for Kunst og Hirschsprungs Samling. Miljørapporten indeholder intet om den kulturarv, der knytter sig til navnlig Østerstrand og Vesterstrand.

2.6. Anlægsfasen mangler helt i miljøvurderingen

Kommunens afgrænsning af miljøvurderede emner har medført, at miljørapporten hovedsagelig omtaler driftsfasen, og i et meget begrænset omfang, anlægsfasen. Baggrunden herfor fremgår ikke direkte som en afgrænsning. Tværtimod anføres flere steder, at vurderingen angår både anlægs- og driftsfasen. Anlægsfasens indhold ses dog kun inddraget materielt som et forhold i væsentlighedsvurderingen vedr. Natura 2000 habitatområde nr. 171 Gilleleje Flak og Tragten. Det er et marint habitatområde og ligger ca. 500 meter fra lokalplanområdet hele vejen rundt om havnen på havsiden. På udpegningsgrundlaget er naturtyperne, sandbanke med naturtypekode 1110, rev med naturtypekode 1170 og arten marsvin i miljørapportens afsnit 7.4, og vedr. afværgeforanstaltninger i afsnit 9.1. Anlægsfasen er ikke vurderet i forhold til andre miljøpåvirkninger, der måtte optræde som følge af udgravningen til nyt havbassin eller anlægsarbejder i øvrigt.

Dette må skyldes, at forholdene anses for miljøpåvirkninger, der først skal vurderes i forbindelse med de efterfølgende tilladelser vedr. projektet for renovering og udvidelse af havnen, herunder den tilladelse der er indleveret til Kystdirektoratet i 2020 for udvidelse af havnebassinet, med det areal der i dag er udlagt til strand. Helsingør Kommune er myndighed på landarealerne i forhold til lokalplan, kommuneplantillæg og miljøvurdering af plangrundlaget. Mens Kystdirektoratet er myndighed på søterritoriet, skal Kystbeskyttelse og Strandbeskyttelse give tilladelse eller afslag til realisering af projektet. Således anføres i Lokalplanen under baggrund og formål, at

”Der er knyttet forskellige myndighedsprocesser til plangrundlag og projekt, og derfor vil borgere og berørte myndigheder blive hørt flere gange.”

De mulige konsekvenser af anlægsfasen fremgår formentlig derfor heller ikke af miljørapporten.

Afgrænsningen er i strid med miljøvurderingslovens § 12, stk. 2, jf. miljøvurderingslovens bilag 4, idet navnlig emnerne omfattet af litra c til g ikke med-miljøvurderes.

Til støtte herfor kan henvises til EU-kommissionen vejledning om "Gennemførelse af direktiv 2001/42 om vurdering af bestemte planer og programmers indvirkning på miljøet", fra 2003.

EU-kommissionen anfører vejledende i afsnit 5.9.

"For planer eller programmer, der er omfattet af direktivets anvendelsesområde som følge af betingelsen i artikel 3, stk. 2, litra a) (fastlæggelse af rammerne for projekter inden for forskellige sektorer) og artikel 3, stk. 4 (**andre planer og programmer, som fastlægger rammerne for projekter**), kan gennemførelsen bl.a. betyde gennemførelsen af projekter, der stemmer overens med sådanne rammer. Men da der kan være flere måder at opfylde kravene med hensyn til sådanne rammer, kan gennemførelsen af planen eller programmet ikke i almindelighed reduceres til gennemførelsen af specifikke enkeltprojekter. **En plan eller et program kan under alle omstændigheder omfatte elementer, der ikke er projektrelaterede, men vigtige for dens/dets succes. Virkningerne af disse aspekter af gennemførelsen bør også udgøre en del af vurderingen.**" (min fremhævelse)

Og senere i afsnit 5.10:

"Gennemførelsen af en plan eller et program kan dække et bredt spektrum af spørgsmål og bestemmelser, og **det skal bemærkes, at en vurdering skal fokusere på den del af gennemførelsen, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet. Alle dele af gennemførelsen bør dog undersøges, da de tilsammen kan få væsentlig indvirkning. Det er ikke op til vurderingen at tage i betragtning, om gennemførelsen af forskellige dele af planen eller programmet faktisk vil finde sted.**"

Og endelig i afsnit 5.16

"Således behøver miljørapporten vedrørende en national plan ikke at vurdere planens indvirkning på f.eks. alle landets floder; **men en miljørapport vedrørende en byplan forventes afgjort at behandle dennes indvirkning på floder eller andre vandområder i eller i nærheden af byen**"

De indholdsmæssige krav i miljøvurderingslovens bilag 4 kan ikke anses for opfyldt, når anlægsfasen helt ignoreres i miljørapporten, når netop anlægsfasens opfyldning af havområdet og landindvinding er en væsentlig forudsætning for planernes realisering. Det må derfor anses som en væsentlig fejl, at anlægsfasens overordnede miljøpåvirkning er helt uomtalt.

3. Kommunen har ikke udarbejdet miljørapporten, det har bygherre

Det følger af ordlyden af lovens § 12, stk. 1:

"Når myndigheden skal gennemføre en miljøvurdering i henhold til § 8, stk. 1, **skal myndigheden udarbejde en miljørapport**, der på grundlag af de oplysninger, der er nævnt i bilag 4, vurderer den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet af planens eller programmets gennemførelse og rimelige alternativer under hensyn til planens eller programmets mål og geografiske anvendelsesområde." (min fremhævelse)

Det fremgår af Miljørapporten, at Helsingør Kommune har ansvaret for udarbejdelse af miljøvurdering af planforslag. Samtidig fremgår det af miljørapportens kolifon, at miljørapporten er udarbejdet for Helsingør Kommune af Rådgivervirksomheden Hasløv & Kjærsgaard i samarbejde med DHI og WSP.

I den vedtagne lokalplan 5.54, side 36, anføres imidlertid, at:

"Rådgivervirksomheden Hasløv & Kjærsgaard har udarbejdet miljørapporten **på vegne af Fonden Hornbæk Havn**, og i samarbejde med DHI og WSP."

Det kan ved gennemgang af aktindsigter konstateres, at Helsingør Kommune har overladt udarbejdelse af afgrænsningsnotat og miljørapporten til bygherre.

Til støtte herfor henvises til, at Helsingør Kommune hvor fagforvaltningen den 16/11-2022 anfører om procesplanen (**Bilag 15**):

"Status herfra er at BYLAB sigter efter at forslag til nyt plangrundlag for Hornbæk Havn (lokalplan, kommuneplantillæg og miljørapport) er klar til politisk behandling i foråret 2023.

Dette er under forudsætning af at bygherre leverer det aftalte, og hyrer en rådgiver til udarbejdelse af miljørapport." (min fremhævelse)

Det kan også konstateres af mødenotat den 7/12-2022 vedr. møde mellem kommunen og Hornbæk Havn (**Bilag 16**), at

"Havnen skal bekoste udarbejdelse af afgrænsningsnotat samt miljørapport.

Havnens rådgiver sender udkast til afgrænsningsnotat til Helsingør Kommune. Helsingør Kommune kvalitetssikrer, og sender afgrænsningsnotatet til berørte myndigheder.

Helsingør Kommune har udarbejdet en screening, og vurderer at følgende emner skal miljøvurderes: Natura 2000, Kystområde, Landskabelige bevaringsværdier

Tidsplan: Helsingør Kommune har efter mødet udarbejdet en tidsplan for udarbejdelsen af plangrundlaget, og ønsket er at sende lokalplanforslaget til politisk behandling i april 2023. Dette forudsætter at der er udarbejdet en færdig miljørapport, samt foreligger en fuldmagt fra Naturstyrelsen senest den 27. februar.

Det er således ikke blot Hornbæk Havn, der har instruktionsbeføjelsen i forhold til ingeniørvirksomheden, der udarbejder miljørapporten. Det er også Hornbæk Havn, der afholder udgifterne til udarbejdelse af miljørapporten.

Tilsvarende gælder udgifterne til underrådgiverne, jf. mail den 3. marts 2023, (**Bilag 17**), der også skal afholdes af Hornbæk Havn. I samme mail fremsender Hornbæk Havn tilrettet forslag til afgræsningsnotat. Se hertil mødereferat den 28/9-2023 (**Bilag 18**), hvor det anføres:

Det kan på det grundlag konstateres, at det reelt er bygherre, der har udarbejdet afgræsningsnotatet og miljørapporten i samarbejde med sine egne rådgivere.

Helsingør Kommune har hverken haft instruktionsbeføjelsen overfor rådgivervirksomheden og dens samarbejdspartnere eller afholdt udgifterne til miljørapporten og dens underbilag.

Dermed er det heller ikke "myndigheden", der har udarbejdet en miljørapport, således som det er foreskrevet i miljøvurderingslovens §12, stk. 1.

4. Mangelfuld N-2000 væsentlighedsvurdering

Det gøres gældende,

- at **væsentlighedsvurderingen vedr. habitatområde nr. 171 Gilleleje Flak og Tragten er behæftet med væsentlige retlige mangler vedr. sandbanker, stenrev og marsvin, jf. planhabitatbekendtgørelsens § 3, stk. 2.**
- at **det udgør en væsentlig retlig mangel at væsentlighedsvurderingen indeholder afværgeforeanstaltninger, og der burde have været udarbejdet en habitatkonsekvensvurdering**

4.1. Sagsfremstilling

Habitatområde nr. 171 Gilleleje Flak og Tragten er et marint habitatområde der ligger ca. 500 meter fra lokalplanområdet hele vejen rundt om havnen på havsiden. På udpegningsgrundlaget er foruden marsvin, naturtyperne sandbanke med naturtypekode 1110 og rev med naturtypekode 1170. Habitatområdet er en del af Natura 2000 - Lokalplan 5.54 29 område nr. 195 Gilleleje Flak og Tragten.

Habitatområde nr. 171 har et areal på 15.113 ha. og er af høj betydning/meget vigtig for marsvin. Området anses for et "højtæthedsområde".

I lokalplanen anføres (**Bilag 1**, side 29):

"Sandbanker og rev forekommer i mosaik langs stranden både øst og vest for havnen. Der er også registreret sandbanker nord for havnen. **Det kan ikke udelukkes at havneudvidelsen kan påvirke sandtransporten i området.** Forholdene er vurderet i miljørapporten." (min fremhævelse)

I den sammenfattende miljørapport anføres (**Bilag 3**, side 8):

"Natura 2000-områder øst for havnen **vil i anlægsfasen blive berørt ved tilførsel af rent sand, der udgraves ved etableringen af det nye havnebassin.** Denne sandtilførsel vil kunne indgå i en erosionsbeskyttelse af strandene øst for havnen. Den nuværende, årlige transport af rent sand fra veststranden til kysten øst for havnen, der ligeledes indgår i erosionsbeskyttelsen af strandene øst for havnen, påvirkes ikke af planerne og vurderes at kunne opretholdes uændret." (min fremhævelse)

I Miljørapportens væsentlighedsvurdering (**Bilag 3**, side 51), anføres:

"Det vurderes at støj og vibrationer fra anlæg- og driftsfasen potentielt kan påvirke marsvin. **I anlægsfasen kan støj og vibrationer fra nedbringning af spuns og pæle potentielt påvirke marsvin. I driftsfasen kan støj fra øget besejling af en udvidet Hornbæk Havn potentielt påvirke marsvin.** Sandbanker og rev forekommer i mosaik langs kystlinjen både vest, nord og øst for Hornbæk Havn. En havneudvidelse kan potentielt påvirke sandtransporten. Spredning af sedimenter fra anlægsarbejdet potentielt kan påvirke sandbanker og rev.

I væsentlighedsvurderingen (**Bilag 3**, side 33), anføres:

"Der er derfor en **risiko for** at havneudvidelsen kan have negativ indflydelse på forholdene for marsvin."

I Miljørapportens væsentlighedsvurdering (**Bilag 3**, side 8), anføres:

Bilag IV-arten marsvin findes i Natura-2000 området ud for havnen. **Det vurderes, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af marsvin i anlægsfasen, da støjende anlægsaktiviteter**

i alt væsentlighed sker inden for de eksisterende og nye moler med anvendelse af 'soft start' ved ramning af pæle og spuns. I driftsfasen vil sejlads til og fra havnen ikke blive væsentligt øget eller give anledning til væsentlige påvirkninger. " (min fremhævelse)

I administrationens indstilling til kommunalbestyrelsen anføres vedr. en indsigelse indleveret af DN angående marsvin (**Bilag 12, side 4-5**):

"4. Kommentarer til høringssvar fra Danmarks Naturfredningsforening

Administrationen vurderer, at der er brugt det tilstrækkelige vidensgrundlag til at udarbejde miljørapporten, og til at vurdere påvirkningen på marsvin. Konklusionen er, at Natura 2000-områdets integritet ikke forringes og at marsvin som art ikke påvirkes væsentligt. **Det betvivles ikke, at farvandet ud for Hornbæk Havn er et højtæthedsområde. Med 'hotspot' menes der et mindre område i dette farvand, hvor der jf. miljørapportens figur 5-3 er andre steder med endnu flere marsvin. Den viden, der refereres til i høringssvaret fra Danmarks Naturfredningsforening, er udkommet efter miljørapportens udarbejdelse, og ændrer ikke på vurderingen af området, som foretaget i rapporten.**

Hertil er der for anlægsfasen beskrevet nogle afværgeforanstaltninger – 'soft-start' og vibrering af spuns – for at minimere påvirkningen, og for driftsfasen beskrevet nogle eventuelle afværgeforanstaltninger, der ikke forventes at blive nødvendige.

Marsvinebestanden overvåges gennem NOVANA-overvågningen, hvorfor der ikke er fastlagt yderligere krav om overvågning i miljørapporten."

I den sammenfattende redegørelse anføres:

" Natura 2000-området vil i anlægsfasen blive berørt øst for havnen ved, at der tilføres rent sand, som udgraves ved etablering af det nye havnebassin. Det vurderes, at der vil være en positiv påvirkning, da det udgravede sand nyttiggøres som sandfodring til den erosionspåvirkede kyst øst for havnen.

For bilag IV-arten marsvin er der i miljørapporten lavet en vurdering af risiko for påvirkning fra støj i anlægsfasen ved spunsning og nedramning af pæle samt ved støj fra øget besejling.

Der er hertil beskrevet afværgeforanstaltninger, der skal minimere påvirkningen under anlægsfasen:

- anvendelse af nedvibrering fremfor nedramning ved etablering af spunsvægge.
- anvendelse af den såkaldte "soft start"-metode, hvor der indledningsvis nedrammes med lav styrke, hvorved det kan sikres, at dyrene bevæger sig væk fra området, inden lydstyrken når et niveau, der potentielt kunne påvirke dem.

Det skal også bemærkes, at den langt overvejende del af nedramning af pæle og nedvibrering af spuns vil foregå i den inderste del af havnen, hvor eksisterende moler og stensætninger yder et væsentligt bidrag til dæmpning af støjen, inden den når ud til åbent vand, hvor marsvinene opholder sig. **Inddragelse af kendskabet til sæsonvariationer for marsvinenes vigtigste opholdssteder skal også bidrage til at sikre, at der ikke er risiko for en væsentlig påvirkning ved at udføre arbejderne på de tidspunkter, hvor dyrene er mindst sårbare.**

Ovenstående vedrører anlægstekniske forhold, der ikke kan reguleres med lokalplanen, men skal håndteres ifm. en projektansøgning til Kystdirektoratet, der som myndighed på søterritoriet, skal give tilladelse til havneudvidelsen.

(...)

Undervandsstøj fra øget besejling af Hornbæk Havn vurderes ikke at medføre nogen målelig påvirkning af marsvin.

Det er samlet vurderet, at udvidelsen af Hornbæk Havn ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 195.

Det vurderes ligeledes, at udvidelsen af havnen set i relation til de eksisterende presfaktorer på bilag IV-arten marsvin i området fra eks. skibstrafik, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af arten.”

4.2. Miljøstyrelsens basisanalyse 2022-2027

Det fremgår af Miljøstyrelsens basisanalyse for 2022-2027 (**Bilag 21**, side 8), at Natura 2000-området Gilleleje Flak og Tragten udelukkende udgøres af hav og har et areal på 15.113 ha. Området er udpeget som habitatområde nr. 171. Området ligger uden for den kommunale inddeling. Området ligger inden for vandområdedistrikt Sjælland og Havstrategidirektivets marin-atlantiske region.

Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte naturtyperne rev (1170) og sandbanke (1110), samt marsvin, for hvem området er af høj betydning.

Det fremgår af basisanalysen side 9, at *”Området har desuden høj betydning for Bælthavspopulationen af marsvin, som vurderes til at have en stabil bestand i området.”*

4.3. Mangler ved væsentlighedsvurderingen

Væsentlighedsvurderingen vedr. marsvin lider af den mangel, at det eneste der er vurderet, er støjen som følge af pælefundering. Vurderingen angår, om der kan opstå permanente eller midlertidige høreskader for marsvin.

I miljørapporten anføres, at sandsynligheden anses for lille, men at den ikke kan afvises. Således anføres i miljørapporten (**Bilag 3**, side 57) at

Risikoen for permanente høreskader under nedramning er begrænset til en afstand af <10 – 60 m fra nedramningsstedet. Afhængig om der benyttes max eller min værdier, er afstanden til midlertidige høreskader ved nedramning af spuns dog længere og kan være ud til ~200 meter. Påvirkningsområder er derfor af begrænset størrelse og der **er kun en lille sandsynlighed** for at der vil befinde sig et marsvin i området inden nedramning.

Desuden vil blive anvendt ”soft” start”, der vil jage dyrene bort, inden lydstyrken når op på et niveau, der forårsager høreskader.

Ses der på adfærdsændringer som følge af nedvibrering og nedramning, marsvin der befinder sig indenfor en radius af højst 260 m fra et område, hvor der nedvibreres spuns, sandsynligvis vil flygte fra området. Marsvins adfærd vil imidlertid påvirkes i større afstand, hvis der nedrammes. Det kan således ikke udelukkes, at flugtreaktioner hos marsvin kan forekomme helt ud til en afstand af ca. 2,7 km under nedramning af spuns (hvor det beregnede støjniveau er 140 dB re.1µPa2s).

Det er dog sandsynligt at adfærdsændringerne kun vil have minimal betydning for forekomsten af marsvin i farvandene ved Hornbæk Havn. Erfaringen fra undersøgelser i forbindelse med nedramning af vindmøllefundamenter (hvor undervandsstøjen er markant større i forhold til nedramning/nedvibrering af spuns), at dyr, der er flygtet, vil vende tilbage igen, når arbejdet er ophørt (Däne et al., 2013).”

Væsentlighedsvurderingen lider tillige af den mangel, at den indeholder afværgeforanstaltninger både i forhold til sandbanker og rev og i forhold til marsvin.

I forhold til sand, hvor realiseringen af havnen forventes at påvirke sandtransporten, udgøres afværgeforanstaltningerne af **tilførsel af rent sand, der udgraves ved etableringen af det nye havnebassin**. Det ændrer ikke herpå, at denne sandtilførsel vil kunne indgå i en erosionsbeskyttelse af strandene øst for havnen.

I forhold til marsvin, hvor realiseringen af havnen forventes at påvirke marsvin med støj og vibrationer fra anlæg- og driftsfasen, udgøres afværgeforanstaltningerne af **at støjende anlægsaktiviteter i alt væsentlighed sker inden for de eksisterende og nye moler med anvendelse af 'soft start' ved ramning af pæle og spuns**.

En væsentlighedsvurdering må ikke indeholde afværgeforanstaltninger. Nødvendigheden heraf godtgør, at der skal udarbejdes en habitatkonsekvensvurdering.

Hertil kommer, at der er offentliggjort nye videnskabelige oplysninger om Bælthavets bestand af marsvin, hvortil marsvinene ud for Hornbæk henregnes. Det fremgår således af artikel publiceret den 2024-03-07 af Owen K, Gilles A, Authier M, Carlström J, Genu M, Kyhn LA, Nachtsheim DA, Ramírez-Martínez NC, Siebert U, Sköld M, Teilmann J, Unger B and Sveegaard S med titlen *"A negative trend in abundance and an exceeded mortality limit call for conservation action for the Vulnerable Belt Sea harbour porpoise population."* Der er tale om en artikel der er peer Reviewed. (Artiklen medsendes).

Kommunen skal træffe den materielt set rigtige afgørelse og kan ikke afvise nova. Tilsvarende gælder planklagenævnet.

Det fremgår af de nye forskningsdata, at Bæltbestanden af marsvin er i signifikant tilbagegang. Det anføres, at der i løbet af de seneste 18 år har der været en stærkt negativ udvikling i bestanden (nedgang på 2,7% pr. år). En af årsagerne er bifangst i fiskenet, som langt overstiger grænsen for, hvad bestanden kan tåle, men støj og forstyrrelse antages ligeledes at påvirke bestanden. I artiklen konkluderes (min oversættelse): *"I betragtning af den observerede bestandsnedgang, er handling til beskyttelse af bestanden påtrængende nødvendig, så bestanden af marsvin i Bælthavet ikke når samme stærkt truede tilstand som f.eks. bestanden af marsvin i Østersøen."*

Artiklens konklusion har den konsekvens, at bestanden må anses for sårbar, uanset om dens status på nuværende tidspunkt formelt er vurderet som gunstig. Forsigtighedsprincippet medfører, at tvivlen, om hvorvidt bestanden kan påvirkes væsentligt, medfører, at planerne ikke kan vedtages på det foreliggende grundlag, idet det ikke kan afvises, at bestanden påvirkes væsentligt, navnlig ikke i lyset af de kumulative effekter fra anlægsfasen og driftsfasen vedr. havneudvidelsen sammenholdt med de eksisterende forstyrrelser fra sejlads, bifangst og fiskeri, som kan true fødegrundlaget og fødesøgning for marsvin.

5. Mangelfuld habitatvurdering vedr. Bilag IV-arter

Det følger af planhabitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2, jf. stk. 1, litra a), at planforslag efter lov om planlægning ikke kan vedtages, hvis gennemførelse af planen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for habitatdirektivets bilag IV dyrearter. Derudover skal vurderingen fremgå af planforslagernes redegørelse.

Det gøres gældende

- At Bilag IV-habitatvurdering fremgår ikke af redegørelsen til planforslaget, jf. planhabitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3, hverken for markfirben eller for marsvin.**
- At Bilag IV-habitatvurdering (væsentlighedsvurdering) vedr. marsvins beskyttelse som Bilag IV-arter, jf. planhabitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2, både for så vidt**

angår marsvins yngle- og rasteområde indenfor H171 og udenfor i området ved Hornbæk Havn.

5.1. Plangrundlagets redegørelse mangler marsvin og markfirben

I Lokalplanens redegørelse anføres om Bilag IV-arter:

Bilag IV-arter Bilag IV i EU's habitatdirektiv indeholder en liste over udvalgte dyre- og plantearter, som medlemslandene er forpligtet til generelt at beskytte, både inden for og uden for Natura 2000-områderne. Det handler bl.a. om forbud mod ødelæggelse af yngle/rasteområder og mod at forstyrre fugle på reder. **Der er observeret markfirben (*Lacerta agilis*) vest for Hornbæk Havn, og der er i forbindelse med miljørapporten lavet registreringer og vurderinger af den eventuelle påvirkning. Forholdet er behandlet i miljørapporten.**

Redegørelsen indeholder ingen vurderinger vedr. marsvin, for så vidt angår dens beskyttelse som Bilag IV-art.

Redegørelsen indeholder heller ingen angivelse vedr. markfirben for så vidt angår dens beskyttelse som Bilag IV-art. Henvisningen i planredegørelsen til at *"forholdet er behandlet i miljørapporten"* opfylder ikke formkravene i planlovens § 7, stk. 3. Bestemmelsens ordlyd tilsiger, at *"Vurderingen skal fremgå af (...) redegørelsen til planforslag."*

Planhabitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3, er dermed ikke iagttaget.

5.2. Bilag IV-habitatvurderingen er mangelfuld

Bilag IV-arts-habitatvurderingen vedr. marsvin er oplyst som behandlet i miljørapporten under emnet Natura 2000-områder. I miljørapporten anføres (**Bilag 3**, side 37, i afsnit 7.2.2.3), at

*"Marsvinenes vigtigste opholdssteder varierer med årstiden. Området ved Gilleleje Flak og tragten er vigtigst for dyrene om sommeren og mindre vigtig om vinteren. Marsvin er formodentlig mere følsomme overfor forstyrrelser i drægtighedsperioden (11 måneder) indtil fødsel i maj-juli og i parringsæsonen (juli-august) (Søgaard & Asfreg, 2007). Der er ikke påvist særlige yngleområder i nærheden af planområdet, **men det vurderes, at marsvin kan yngle overalt i farvandene.**"*

Det fremgår således af miljørapporten sammenholdt med forsigtighedsprincippet, at området ved Gilleleje Flak og tragten må anses for et yngle- og rasteområde, der er omfattet af beskyttelsen i planhabitatbekendtgørelsen mod forstyrrelse og ødelæggelse.

Det fremgår tillige af Miljøstyrelsens basisanalyse 2022-2027 (**Bilag 21**, side 15), at

"Marsvinene i habitatområde H171 tilhører Bælthavsbestanden. Bestanden er estimeret til lidt over 40.000 marsvin og vurderes at være uændret for 2012-2016, som er den periode, hvor de eksisterende målinger kan sammenlignes. Datagrundlaget for området udgøres af satellitsender og akustiske data. Området har en uændret stor betydning for Bælthavspopulationen af marsvin **hele året**, vurderet på basis af satellitsender og NOVANA data for perioderne 1997-2006 og 2007-2016."

Det fremgår tillige, at

*"DCE har ved habitatdirektivets artikel 17 vurdering i 2019 vurderet, at Østersøbestanden har stærkt ugunstig bevaringsstatus, mens Nordsø- og Bælthavsbestandene **begge har gunstig bevaringsstatus.**"*

Det ses imidlertid ikke noget sted i miljørapporten en vurdering af om planernes gennemførelse kan medføre en beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområdet indenfor habitatområde H171, der må anses for at udgøre marsvinebestandens naturlige udbredelsesområde.

Biologerne Jesper Madsen, professor i dyr og fugles økologi, samt Cornelia Jaspers, ph.d. seniorforsker i Marin Økologi, der begge har bopæl i Hornbæk, oplyser (**Bilag 20**):

”Vi ser stort set marsvin i dette område ved hvert besøg med stille vejr i perioden juli-september, og i omkring 30% af tilfældene ses et voksent dyr (moder) i nært selskab med en kalv. På dage med havblik er det ikke usædvanligt at tælle op til 10 dyr i kystområdet, dvs i den zone, der ikke er omfattet af Natura 2000 området Gilleleje Flak og Tragten. Uden for sommerperioden ses marsvin jævnligt, men ikke så talrigt.”

Det fremgår, at der ofte ses marsvin i farvandet ved Hornbæk, herunder med kalve. På dage med havnblik helt op til 10 dyr i området nær havnen, men uden for Natura 2000 området Gilleleje Flak og Tragten.

Yngle og rasteområdet vedr. marsvin kan således ikke afgrænses til kun at omfattet habitatområde H171, men omfatter tillige havnearealerne.

Miljørapporten har ingen vurderinger af om planernes gennemførelse kan medføre en beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder udenfor habitatområde H171, herunder i og ved havnen. Området må tillige anses for at udgøre en del af marsvinebestandens naturlige udbredelsesområde.

6. Afsluttende

Af de anførte grunde fastholdes, at planvedtagelsen er behæftet med væsentlige retlige mangler, der bør medføre, at Planklagenævnet tilsidesætter planvedtagelserne som ugyldig.

Vedtagelsen af henholdsvis kommuneplantillæg 25 og Lokalplan 5.54 med tilhørende miljørapport er behæftet med væsentlige retlige mangler, der dels angår miljøvurderingslovens minimumskrav i afgrænsningsfasen i forhold til berørte myndigheder. Manglen har medført at miljørapporten mangler en række miljøpåvirkninger med væsentlig indvirkning, hvilket i sig selv udgør en væsentlig mangel. Der foreligger derudover en tilblivelsesmangel i og med det er bygherre, der har udarbejdet og betalt for udarbejdelsens af afgræsningsnotat såvel som miljørapport og ikke Helsingør Kommune.

Derudover er væsentlighedsvurderingen vedr. habitatområde nr. 171 Gilleleje Flak og Tragten m.v. fejlbehæftet med væsentlige retlige mangler vedr. sandbanker, stenrev og marsvin, jf. planhabitatbekendtgørelsens § 3, stk. 2, blandt andet fordi væsentlighedsvurderingen indeholder afværgeforanstaltninger

Bilag IV-habitatvurdering (væsentlighedsvurdering) fremgår ikke af plangrundlagets redegørelse for så vidt angår marsvin og markfirben, hvormed planhabitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3, er tilsidesat. Bilag IV-habitatvurdering (væsentlighedsvurdering) mangler helt i forhold til marsvin, jf. planhabitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2, jf. stk. 1, litra a) både for så vidt angår marsvins yngle- og rasteområde indenfor H171 og udenfor i området ved Hornbæk Havn.

Endelig er gjort gældende, kommunen mangler hjemmel i planlovens kapitel 2a til at planlægge for landzonearealer i kystnærhedszonen, der skal *tillægges* søterritoriet, og også at kommunen ikke har iagttaget begrundelseskravet i planlovens § 5b, stk. 1, nr. 1 og nr. 2.

Der tages forbehold for at uddybe de retlige mangler i replikken indenfor den overordnede ramme for klagen, såfremt 1. instansen fastholder sine vedtagelser og videresender klagen til afgørelse ved nævnet.

Det bemærkes, at projektet ikke er omfattet af klagen. Der foreligger heller ikke på nuværende tidspunkt en afgørelse vedr. projektet.

Med venlig hilsen

Louise Faber
Advokat (L), ph.d.

Medsendte bilag

- Bilag 1** – 2024-01-29 Kommuneplantillæg nr. 25
- Bilag 2** – 2024-01-29 Lokalplan nr. 5.54
- Bilag 3** – 2024-01-29 Miljørapport
- Bilag 4** – 2024-04-29 Miljørapport, afgrænsningsnotat af 12-10-2023
- Bilag 5** – 2024-04-29 Miljørapport, DHI A/S kysttekniske vurdering af 04-01-2024
- Bilag 6** – 2024-04-29 Miljørapport, Undersøgelse af markfirben, fagnotat WSP af okt. 2023
- Bilag 7** – 2024-04-29 Miljørapport, Hasløv Kjærsgaard 'Havneudvidelse' af januar 2023
- Bilag 8** – 2024-04-29 Miljørapport, Hasløv Kjærsgaard 'Udvidelse af Hornbæk Havn' 08-01-24
- Bilag 9** – 2024-04-10 Samlede høringsvar
- Bilag 10** – 2024-04-21 Hvidbog
- Bilag 11** – 2024-05-17 Sammenfattende redegørelse
- Bilag 12** – 2024-09-02 Byrådsmøde, referat
- Bilag 13** – 2024-09-09 Endelig vedtagelse med klagefrist
- Bilag 14** – 2019-21-06 Kunstavisen, Krøyer med venner i Hornbæk Havn
- Bilag 15** – 2022-11-16 Helsingør Kommune til kystdirektoratet om bygherres miljørapport
- Bilag 16** – 2022-12-12 Helsingør Kommune, mødereferat om udgifterne til miljørapport
- Bilag 17** – 2023-03-03 Helsingør Kommune til bygherres rådgiver om underrådgiver
- Bilag 18** – 2023-09-28 Bygherres referat af møde vedr. afgræsningsnotat og miljørapport
- Bilag 19** – 2024-09-20 Helsingør Kommune, ingen akter vedr. miljørapportens udarbejdelse
- Bilag 20** – 2024-10-16 Biologer om marsvin i havnen udenfor H171
- Bilag 21** – 2022-2027 Miljøstyrelsens Basisanalyse H171

Dokumentation vedr. klagerne

- **Foreningen Bæredygtigt Hornbæk**, vedtægter
- **Foreningen Bæredygtigt Hornbæk**, anonymiseret medlemsliste

Medsendt litteratur

2024-03-07 Owen K, Gilles A, Authier M, Carlström J, Genu M, Kyhn LA, Nachtsheim DA, Ramírez-Martínez NC, Siebert U, Sköld M, Teilmann J, Unger B and Sveegaard S (2024) (Peer Reviewed).

A negative trend in abundance and an exceeded mortality limit call for conservation action for the Vulnerable Belt Sea harbour porpoise population. Front. Mar. Sci. 11:1289808. doi: 10.3389/fmars.2024.1289808.